

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Кзз ОК 27/2025
23.10.2024. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Светлана Томић Јокић, председника већа, Бојане Пауновић, Дијане Јанковић, Милене Рашић и Мирољуба Томића, чланова већа, са саветником Андреом Јаковљевић, записничарем, у кривичном предмету окривљених Ненада Чучковића и Марка Дубаића, због по једног кривичног дела неовлашћена производња и стављање у промет опојних дрога из члана 246. став 5. у вези става 1. Кривичног законика, одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљених Ненада Чучковића и Марка Дубаића, адвоката Милене Илић, поднетом против правноснажних пресуда Вишег суда у Београду, Посебно одељење К По1 140/22 од 25.04.2024. године и Апелационог суда у Београду, Посебно одељење Кж1 По1 6/25 од 27.05.2025. године, у седници већа одржаној 23.10.2024. године, једногласно је донео:

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснован, захтев за заштиту законитости браниоца окривљених Ненада Чучковића и Марка Дубаића, адвоката Милене Илић, поднет против правноснажних пресуда Вишег суда у Београду, Посебно одељење К По1 140/22 од 25.04.2024. године и Апелационог суда у Београду, Посебно одељење Кж1 По1 6/25 од 27.05.2025. године.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Београду, Посебно одељење К По1 140/22 од 25.04.2024. године окривљени Ненад Чучковић и Марко Дубаић оглашени су кривим због по једног кривичног дела неовлашћена производња и стављање у промет опојних дрога из члана 246. став 5. у вези става 1. Кривичног законика, па је окривљени Ненад Чучковић осуђен на казну затвора у трајању од 10 (десет) година, а окривљени Марко Дубаић је на казну затвора у трајању од 8 (осам) година, у које им се урачунава време проведено у притвору почев од 18.04.2022. године до 06.07.2023. године и на издржавању мере забране напуштања стана уз електронски надзор од 06.07.2023. године до 25.04.2024. године.

На основу одредбе члана 87. Кривичног законика према окривљенима је изречена мера безбедности одузимања предмета извршења кривичног дела, ближе наведених и

описаних у изреци пресуде, а на основу одредбе члана 91. и 92. Кривичног законика у вези члана 538. и 541. ЗКП од окривљеног Ненада Чучковића, на име прибављене имовинске користи, одузет је новац у износу од 6.685,00 еура, а од окривљеног Марка Дубаића, у износу од 5.950,00 еура, који је од окривљених одузет по потврдама о привремено одузетим предметима наведеним у изреци.

Истом преусудом окривљени су обавезани да надокнаде трошкове кривичног поступка, о чијој ће висини бити одлучено накнадно посебним решењем, као и да на име судског паушала плате износ од по 40.000,00 динара, у року од 30 дана од дана правноснажности пресуде.

Пресудом Апелационог суда у Београду, Посебно одељење Кж1 По1 6/25 од 27.05.2025. године одбијене су као неосноване жалбе Јавног тужиоца за организовани криминал, бранилаца окривљеног Ненада Чучковића, адвоката Немање Говедарице и Душана Тодоровића, заједничког браниоца окривљеног Ненада Чучковића и Марка Дубаића, адвоката Ивана Николића и Вељка Делибашића и пресуда Вишег суда у Београду, Посебно одељење К По1 140/22 од 25.04.2024. године је потврђена.

Против наведених правноснажних пресуда, захтев за заштиту законитости благовремено је поднела бранилац окривљених Ненада Чучковића и Марка Дубаића, адвокат Милена Илић, због битних повреда одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 4) и став 2. тачка 1) и 3) ЗКП, повреде кривичног закона из члана 439. тачка 2) ЗКП и повреде одредби чланова 83, 120, 394, 419. став 1., 428. став 8. и 441. ЗКП, са предлогом да Врховни суд усвоји поднети захтев и преиначи побијане пресуде и окривљене Ненада Чучковића и Марка Дубаића ослободи од оптужбе или да исте укине и предмет врати првостепеном суду на поновно одлучивање или да укине само другостепену пресуду и предмет врати другостепеном суду на поновно одлучивање.

Врховни суд је доставио примерак захтева за заштиту законитости Врховном јавном тужиоцу сходно одредби члана 488. став 1. ЗКП, па је у седници већа коју је одржао у смислу члана 490. ЗКП, без обавештавања Врховног јавног тужиоца и браниоца окривљених Ненада Чучковића и Марка Дубаића, сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке (члан 488. став 2. ЗКП), размотрио списе предмета и правноснажне пресуде против којих је захтев за заштиту законитости поднет, те је, након оцене навода изнетих у захтеву, нашао:

Захтев за заштиту законитости браниоца окривљених Ненада Чучковића и Марка Дубаића, је неоснован.

Указујући на битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 4) ЗКП, бранилац окривљених Ненада Чучковића и Марка Дубаића у поднетом захтеву истиче да је у доношењу побијане другостепене пресуде Апелационог суда у Београду, Посебно одељење Кж1 По1 6/25 од 27.05.2025. године, као члан већа, учествовала судија Здравка Ђурђевић, која је била дужна да се изузме из разлога јер је у истом својству у овом кривичном предмету претходно донела решење Апелационог суда у Београду Кж р По1 20/22 од 13.07.2022. године, којим је одлучено о „ жалби на решење о продужењу притвора

према окривљенима“. Према наводима захтева, приликом доношења наведеног решења, а које је везано за одлучивање о мери притвора према окривљенима, код судије Здравке Ђурђевић је формирано предубеђење о кривици окривљених, које представља околност која нарушава претпоставку непристрасности судије, при чему је у образложењу наведеног решења изражен став о постојању оправдане сумње да су окривљени извршили кривично дело за које се терете, па су стога, по ставу браниоца, у конкретном случају испуњени услови за изузеће ове судије у поступку одлучивања по жалби на првостепену пресуду.

Изнети наводи захтева за заштиту законитости браниоца окривљених се, по оцени Врховног суда, не могу прихватити као основани, из следећих разлога:

Наиме, супротно наводима захтева за заштиту законитости браниоца окривљених, по налажењу Врховног суда, не може се прихватити став да свако одлучивање судије о притвору према окривљеном нужно нарушава претпоставку непристрасности тог судије приликом мериторног одлучивања о кривици. То произилази и из праксе Европског суда за људска права и Уставног суда Србије.

Према пракси Европског суда за људска права, не може се сматрати да сама чињеница што је судија у кривичном поступку доносио одлуке и пре суђења у поједином предмету, укључујући и одлуке везане за притвор, оправдава страх да тај судија није непристрасан. Оно што је важно су опсег и природа тих одлука (Feu против Аустрије, став 30; Sainte-Marie против Француске, став 32; Nortier против Холандије, став 33). Када одлуке о продужењу притвора захтевају „врло висок степен јасноће“ у погледу кривице окривљеног, Европски суд за људска права је нашао како може изгледати да је непристрасност дотичних судија подложна сумњи, те да се бојазан подносиоца захтева у том погледу може сматрати објективно оправданом (Hauschildt против Данске, став 49-52).

Из наведеног произилази да, по правилу, учествовање судије у доношењу одлуке о притвору према окривљеном у истом предмету не представља разлог за његово изузеће приликом одлучивања о кривици у односу на истог окривљеног, већ постојање предубеђења као разлога за његово изузеће зависи од тога да ли је приликом одлучивања о притвору судија заузео јасан став о кривици окривљеног или није, дакле, ради се о фактичком питању у сваком конкретном случају.

У конкретном случају, из списка предмета произилази да је веће Апелационог суда у Београду, а у чијем саставу је била судија Здравка Ђурђевић, као члан већа, у решењу Кж р По1 20/22 од 13.07.2022. године, којим је одлучивано о продужењу притвору према окривљенима, по предлогу Тужиоца за организовани криминал Кти 11/22 од 13.07.2022. године, а не о жалби на решење о продужењу притвора, како то погрешно наводи бранилац у поднетом захтеву, анализом доступних података, уопште се при томе не бавећи питањем кривице окривљених, утврдило постојање основане сумње да су окривљени извршили кривична дела која су им стављена на терет оптужницом јавног тужиоца, а што је неопходан услов за продужење притвора према окривљеном, те да је веће Апелационог суда у Београду при томе дало разлоге због којих налази да су испуњени услови за продужење притвора према окривљенима прописани одредбом члана 211. став 1. тачка 1) и 3) ЗКП, а што је иначе неопходан садржај сваког решења о продужењу притвора према окривљеном.

Према ставу Европског суда за људска права у предмету Драгојевић против Хрватске (од 15.01.2015. године - представка број 68955/11), сама чињеница да је судија у суђењу већ доносио предпретресне одлуке у предмету, укључујући одлуке везане за притвор, не може оправдати бојазан о његовој непристрасности, већ само посебне околности могу оправдати другачији закључак. Увек је одлучан опсег и природа предпретресних мера које је предузео судија. Надаље, у овој одлуци Европски суд за људска права истиче да питања на која судија мора одговорити при доношењу одлука о продужењу притвора нису иста као она питања која су одлучујућа за његову правноснажну пресуду. Приликом одлучивања о притвору и доношења других предпретресних одлука те врсте, судија по кратком поступку оцењује доступне податке како би утврдио постоји ли основ за сумњу против окривљеног за извршење кривичног дела, док приликом доношења одлуке на крају суђења мора проценити јесу ли докази који су изнесени и о којима се расправљало пред судом довољни да би окривљеног огласио кривим. Сумња и формално проглашење кривице не могу се третирати као да су истоветни (Jasinski против Пољске, став 55, представка број 30865/96 од 20.12.2005. године).

Дакле, по налажењу Европског суда за људска права, оцена постојања законских услова за продужење притвора, а која укључује и оцену постојања „основане сумње“ о извршењу кривичног дела од стране окривљеног, не може представљати формирање става судије о кривици тог истог окривљеног или казни коју му треба одредити, односно „предубеђење“ судије, како то у захтеву тврди бранилац окривљених, а које доводи у сумњу његову непристрасност.

Примењујући напред наведено на конкретан случај, Врховни суд налази да сама чињеница да је судија Здравка Ђурђевић, која је као члан већа, поступала у доношењу побијане другостепене пресуде, којом је потврђена првостепена пресуда којом су окривљени Ненад Чучковић и Марко Дубаић оглашени кривим и осуђени, учествовала у ранијој фази поступка у саставу већа у доношењу одлуке која је везана за одлучивање о мери притвора према окривљенима и то решења Апелационог суда у Београду Кж р По1 20/22 од 13.07.2022. године, по налажењу Врховног суда, не доводи у питање претпоставку непристрасности ове судије код одлучивања о кривици ових окривљених, конкретно код доношења побијане другостепене пресуде, због чега побијаном другостепеном пресудом није учињена битна повреда одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 4) ЗКП, а како се то неосновано тврди у захтеву за заштиту законитости браниоца окривљених.

Поред овога, истичући битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП, бранилац окривљених, пре свега наводи да су наредбе донете у овом поступку и то: наредба за примену посебних доказних радњи, наредба о вештачењу мобилних телефона и наредба о физичко хемијском вештачењу – незаконите, јер нису прочитане и изведене као доказ на главном претресу, због чега су и докази који су прибављени на основу тих наредби, незаконити.

Међутим, према оцени Врховног суда, ови наводи браниоца су неосновани, будући да се законитост наредби и доказа који су на основу тих наредби прибављени, не доводи у везу са чињеницом да ли је наредба прочитана на главном претресу. Ово стога, што наредба,

као процесни акт органа поступка, сама по себи није доказ, већ доказ представља резултат њене примене, а сама наредба је правни основ за предузимање доказних радњи, због чега околност да није прочитана, не утиче на ваљаност саме наредбе нити на законитост доказа који су на основу ње прибављени.

Полазећи од наведеног, разматрајући даље наводе браниоца у погледу битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП, везано за појединачне наредбе донете у поступку и на основу њих прибављених доказа, Врховни суд, пре свега, налази да су неосновани наводи браниоца, којима се истиче да је правноснажна пресуда заснована на незаконитим доказима – посебним доказним радњама, јер су наредбе које се односе спровођење посебних доказних радњи против окривљеног Ненада Чучковића незаконите, будући да су издате супротно одредбама Законика о кривичном поступку, без постојања конкретних и образложених разлога који би оправдали примену посебних доказних радњи, због чега су и све радње предузете на њиховој основи, као и докази прибављени применом ових наредби незаконити, посебно наглашавајући да је приликом њихове примене занемарена чињеница да се у истима наводи да ће се тајно праћење и снимање спроводити искључиво када окривљени Ненад Чучковић остварује контакт са лицима са којима договара и планира извршење кривичних дела и то на територији Републике Србије, док из списка произилази да је ова мера спровођена и у његовој комуникацији са супругом, снајом и оцем, дакле ван граница одобрених наредбом, што је противно одредби члана 163. став 3. ЗКП, који изричито прописује да се, ако је при предузимању посебних доказних радњи поступљено супротно одредбама законика или наредби органа поступка, на незаконито прикупљеним подацима, не може заснивати судска одлука. Како су у доказном поступку коришћени управо разговори који нису били обухваћени законским и садржинским оквиром наредби, те како, при томе, не постоји ни временски континуитет у доношењу и продужавању наредби којима су наведене посебне доказне радње одређене, тиме је, према ставу браниоца, учињена битна повреда одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП.

Одредбом члана 166. став 1. ЗКП прописано је да ако су испуњени услови из члана 161. став 1. и 2. овог законика, на образложени предлог јавног тужиоца, суд може одредити надзор и снимање комуникације која се обавља путем телефона или других техничких средстава или надзор електронске или друге адресе осумњиченог и заплену писама и других пошиљки.

Одредбом члана 167. став 1. ЗКП, прописано је да посебну доказну радњу из члана 166. овог законика одређује судија за претходни поступак образложеном наредбом. Ставом 2. ове одредбе прописано је да наредба из става 1. овог члана садржи расположиве податке о лицу према којем се тајни надзор комуникације одређује, законски назив кривичног дела, означавање познатог телефонског броја или адресе осумњиченог, односно телефонског броја или адресе за коју постоје основи сумње да је осумњичени користи, разлоге на којима се заснива сумња, начин спровођења, обим и трајање посебне доказне радње, док је став 3. одређено да тајни надзор комуникације може трајати три месеца, а због неопходности даљег прикупљања доказа се може продужити највише за три месеца. Ако је реч о кривичним делима из члана 162. став 1. тачка 1. овог законика тајни надзор може се изузетно

продужити још највише два пута у трајању од по три месеца. Спровођење надзора се прекида чим престану разлози за његову примену.

Одредбом члана 171. став 1. ЗКП одређено је да ако су испуњени услови из члана 161. ст. 1. и 2. овог законика, на образложени предлог јавног тужиоца суд може одредити тајно праћење и снимање осумњиченог ради: 1) откривања контаката или комуникације осумњиченог на јавним местима и местима на којима је приступ ограничен или у просторијама, осим у стану; 2) утврђивања истоветности лица или лоцирања лица или ствари.

Одредбом члана 172. став 1. ЗКП прописано је да посебну доказну радњу из члана 171. овог законика одређује судија за претходни поступак образложеном наредбом. Ставом 2. исте одредбе одређено је да наредба из става 1. овог члана садржи податке о осумњиченом, законски назив кривичног дела, разлоге на којима се заснива сумња, означавање просторија, места или превозног средства, овлашћење за улазак и постављање техничких уређаја за снимање, начин спровођења, обим и трајање посебне доказне радње, док је ставом 3. наведеног члана прописано да тајно праћење и снимање може трајати три месеца, а због неопходности даљег прикупљања доказа може се продужити највише за три месеца. Ако је реч о кривичним делима из члана 162. став 1. тачка 1) овог законика тајно праћење и снимање може се изузетно продужити још највише два пута у трајању од по три месеца. Спровођење праћења и снимања се прекида чим престану разлози за његову примену.

Из списка предмета произлази да су посебне доказне радње тајни надзор комуникација и тајно праћење и снимање, према окривљеном Ненаду Чучковићу одређене на основу наредбе судије за претходни поступак Вишег суда у Београду, Посебног одељења за борбу против организованог криминала Пов – По1 2435/21 од 23.09.2021. године у трајању од три месеца и њено спровођење поверено је Безбедносно - информативној агенцији. Ова наредба је, у погледу тајног надзора комуникације проширена, а у погледу тајног праћења и снимања, допуњена наредбом од 21.12.2021. године, те је иста продужена наредбом од 24.12.2021. године, за још три месеца, а затим је у погледу тајног надзора комуникације поново проширена, а у погледу тајног праћења и снимања, допуњена наредбом од 25.01.2022. године и продужена наредбом од 23.03.2022. године, за још три месеца, док је наредбом од 19.05.2022. године прекинуто је извођење наведених посебних доказних радњи.

По налажењу овог суда, наредба судије за претходни поступак Вишег суда у Београду, Посебно одељење за борбу против организованог криминала Пов – По1 2435/21 од 23.09.2021. године о одређивању наведених посебних доказних радњи према окривљеном Ненаду Чучковићу донета је у складу са чланом 161. став 1, 162. став 1. тачка 1), 166, 167, 168, 171, 172. и 173. ЗКП, на основу писаног и образложеног предлога Тужиоца за организовани криминал Стр. Пов. 263/21 од 21.09.2021. године, при чему из исте произлази да су у време њеног доношења били испуњени законски услови за одређивање посебних доказних радњи тајни надзор комуникације из члана 166. ЗКП и тајно праћење и снимање комуникација из члана 171. ЗКП, због постојања основа сумње да окривљени врши кривично дело удруживање ради вршења кривичних дела из члана 346.

Кривичног законика и кривично дело неовлашћена производња и стављање у промет опојних дрога из члана 246. Кривичног законика, са елементима организованог криминала, за која кривична дела се наведене мере могу одредити, као и да садржи довољна образложења у којима су наведени подаци о лицу према коме се примењују и околности које указују на постојање основа сумње да је окривљени вршио наведена кривична дела, начин спровођења који је поверен Безбедносно - информативној агенцији и обим мера, уз поштовање законом прописаних рокова трајања и могућности продужења посебних доказних радњи, као и наводи да је примена ових мера неопходна јер се на други начин не би могли прикупити докази за кривично гоњење, односно њихово прикупљање би било знатно отежано.

При томе, по оцени Врховног суда, наредба о продужењу предметних мера од 24.12.2021. године, донета је у непосредном временском следу у односу на истек претходног тромесечног рока одређеног наредбом судије за претходни поступак од 23.09.2021, дакле, иста се континуирано примењивала као јединствена целина, без стварног прекида, због чега су и наводи браниоца о наводном изостанку временског континуитета, оцењени неоснованим.

Такође, неосновани су и наводи браниоца окривљених, којима се незаконитост поступка истиче и наводима да је током поступка занемарена чињеница да је у наредби судије за претходни поступак наведено да ће се тајно праћење и снимање спроводити искључиво када окривљени Ненад Чучковић остварује контакт са лицима са којима договара и планира извршење кривичних дела, и то на територији Републике Србије, сем у стану, па је супротно наредби, ова доказна радња примењивана и у ситуацији када је окривљени остваривао контакт са својом супругом, снајом и оцем.

Исти наводи били су предмет разматрања Апелационог суда у Београду, Посебно одељење, који је поступао по жалби бранилаца окривљених изјављеној против пресуде Вишег суда у Београду, Посебно одељење К По1 140/22 од 25.04.2024. године. Апелациони суд у Београду, Посебно одељење, као другостепени је ове наводе оценио неоснованим и о томе на страни 15., у пасусу другом, пресуде Кж1 По1 6/25 изнео јасне и аргументоване разлоге, које Врховни суд у свему прихвата као правилне, те у смислу одредбе члана 491. став 2. ЗКП на ове разлоге и упућује.

Наиме, по оцени Врховног суда, у погледу навода да је дошло до незаконитог проширивања територијалног ограничења, правилно је другостепени суд нашао да се територијално ограничење у примени посебних доказних радњи, односило искључиво на посебну доказну радњу тајног праћења и снимања, а не и на тајни надзор комуникације, имајући у виду природу и начин извршења ове доказне радње, која не условљава физичку локацију саговорника и обухвата све разговоре окривљеног Ненада Чучковића, са бројева телефона обухваћених наредбом и њеним проширењима (који је прецизно одређен наредбама), без обзира где су учесници у комуникацији географски лоцирани, као и да предмет анализе нису били разговори везани за идентитет лица са којим је окривљени комуницирао, већ садржина остварених комуникација, без обзира ако су се одвијале између супруге, оца или снаје, уколико су суштински усмерене на координацију, припрему или размену информација од значаја за извршење кривичних дела и деловање организоване

криминалне групе, као и на планирање будућих корака у складу са развојем ситуације, због чега комуникације које су технички обухватиле разговоре са супругом, оцем и снајом, саме по себи не указују на незаконитост предузете радње.

Сходно наведеном, материјал прибављен спровођењем наредбе судије за претходни поступак Вишег суда у Београду, Посебно одељење за организовани криминал о одређивању наведених доказних радњи Пов – По1 2435/21 од 23.09.2021. године (са проширењима, допунама и продужењима) према окривљеном Ненаду Чучковићу, ни сам по себи ни према начину прибављања не представља незаконит доказ, како се то неосновано истиче поднетим захтевом за заштиту законитости браниоца окривљених.

Поред овога бранилац окривљених у захтеву указује да су електронско и информатичко форензичка вештачења мобилних телефона и припадајућих СИМ картица, одузетих од окривљених Ненада Чучковића и Марка Дубаића обављена од стране Националног центра за криминалистичку форензику (оба од 30.05.2022.године), такође незаконит доказ, из разлога што наредбе о овим вештачењима нису изведене као доказ на главном претресу, при чему се уопште не ради о вештачењу, већ о претресању уређаја за аутоматску обраду података и опреме на којој се чувају електронски записи, за које је, сходно одредби члана 152. став 3. ЗКП, потребна наредба суда, која у конкретном случају, није донета.

На наведену повреду закона, одбрана окривљених, на идентичан начин, такође је указивала и у жалби изјављеној против првостепене пресуде, а другостепени суд је нашао да су ти жалбени наводи неосновани, налазећи пре свега да наредбе за вештачење нису доказ, о чему је раније било речи, као и да се у конкретном случају не ради о претресању мобилних телефона одузетих од окривљених, већ о њиховом вештачењу, одређеном наредбама Тужиоца за организовани криминал Кти 11/22 од 20.04.2022. године, у фази истраге, и о томе у образложењу пресуде, на страни 14, у првом пасусу, дао јасне разлоге, које Врховни суд у свему прихвата и, у смислу одредбе члана 491. став 2. ЗКП, на те разлоге упућује.

По оцени Врховног суда, јавни тужилац (у овом случају Тужилац за организовани криминал) је, у смислу одредбе члана 2. тачка 15) и 285. став 3. ЗКП у вези са одредбом члана 43. и 113. ЗКП, имао право и законска овлашћења, да као орган поступка у фази истраге, одреди вештачење мобилних телефона и припадајућих СИМ картица одузетих од окривљених Ненада Чучковића и Марка Дубаића, оцењујући да је за утврђивање чињеница које су предмет доказивања потребно стручно знање и вештине, а не само утврђивање садржаја телефона.

Наиме, неспорно је да суд може наредити претресање уређаја за аутоматску обраду података, у смислу одредбе члана 152. став 3. и 155. ЗКП, код сложенијег поступка, када то захтева конкретан случај, али истовремено, може се и наредбом тужиоца у мање сложеним ситуацијама одредити вештачење мобилног телефона и његовог садржаја, као у овом кривичном поступку, а што произилази из става Врховног суда заузетог на седници Кривичног одељења Врховног касационог суда од 04.04.2014. године.

Сходно наведеном, Врховни суд налази да су предметни записници о вештачењу мобилних телефона одузетих од окривљених, прибављени на законит начин и да су сачињени у свему у складу са одредбама члана 113. став 1., 114. став 4., 117. став 1. и 118. став 1. ЗКП, па се на истима пресуда може заснивати, из ког разлога су супротни наводи захтева за заштиту законитости браниоца окривљених, оцењени као неосновани.

Надаље, неосновано у захтеву за заштиту законитости бранилац окривљених, као незаконит доказ истиче вештачење МУП РС, НЦКФ, Одељење за физичко-хемијска вештачења 03.2.11.6.1 број 234-6-4521/2022 од 30.09.2022. године, поново наводећи и у овом делу да је исто незаконито јер наредба о вештачењу није изведена као доказ на главном претресу, из чега произилази да је предметно вештачење обављено без наредбе, те указујући да је овим вештачењем извршена анализа већег броја података садржаних у извештајима аустријске полиције, које према ставу браниоца није могао да вештачи наведени орган, имајући у виду да у поседу вештака никада није била материја која евентуално представља опојну дрогу.

Ово стога, што су наводи у погледу законитости наредби донетих у поступку, на које указује бранилац, а који се везују за њено читање на главном претресу, већ раније разматрани и оцењени, док из списка предмета произилази да је наредбом тужиоца за организовани криминал Кти -11/22 од 20.09.2022. године одређено вештачење односно анализа података из Завршног Извештаја Дирекције покрајинске полиције у Бечу, службене белешке покрајинске полиције у Бечу, као и 5 извештаја о испитивању Савезног министарства унутрашњих послова, Савезне криминалистичке службе у Бечу, ради уподобљавања са позитивним прописима Републике Србије на околности утврђивања врсте опојне дроге, а ако је у питању биљка Cannabis и одређивања процента ТХЦ односно да ли је ТХЦ заступљен у масеном уделу већем од 0,3%. Ово вештачење је поверено МУП РС, Националном центру за криминалистичку форензику, Одељење за физичко-хемијска вештачења, који је затим за обављање истог одредио вештака Јану Антонијевић, дипл.физикохемичара, запослену у наведеном органу, која је лице које располаже потребним стручним знањем за обављање задатка вештачења, у чију стручност није било разлога за сумњу и која је у смислу члана 114. став 4. ЗКП обавила вештачење и доставила писани налаз и мишљење, поступајући у складу са прописима домаћег права, а на основу резултата лабораторијског испитивања из извештаја о вештачењу надлежног органа Републике Аустрије из кога несумњиво произилази да Cannabis затечен на адресама из тачке 1, 2, 3 и 5, садржи ТХЦ у масеном уделу већем од 0,3%.

Стога, Врховни суд налази да је предметно вештачење обављено у свему у складу са одредбама ЗКП, на основу законите наредбе тужиоца за организовани криминал, па записник о предметном вештачењу, супротно наводима браниоца, ни сам по себи нити по начину прибављања, није у супротности са одредбама ЗКП и самим тим не представља доказ на коме се пресуда не може заснивати, док наводи захтева којима се износе примедбе у погледу тога да податке садржане у извештајима аустријске полиције, није могао да вештачи наведени орган, имајући у виду да у поседу вештака никада није била материја која евентуално представља опојну дрогу, не доводе у питање законитост овог доказа.

Поред овога, неосновани су и наводи браниоца којима се истиче да је суд приликом доношења правноснажне пресуде, узео у обзир доказе који су део незаконите посебне доказне радње – графички приказ о кретању путничког моторног возила словеначке регистарске ознаке ..., које је користио окривљени Ненад Чучковић приликом боравка у Бечу у периоду од 22.03. до 25.03.2022. године, а који је део извештаја БИА СП 12-98649/2 од 11.08.2022. године. Међутим, ове околности одбрана окривљених изнела је и у жалби изјављеној против првостепене пресуде, а другостепени суд је нашао да су ти жалбени наводи неосновани и с тим у вези, у образложењу пресуде на страни 14., у другом пасусу, дао довољне и јасне разлоге, налазећи да се првостепени суд у пресуди позвао на графичке приказе ГПС локација, који су у прилогу извештаја БИА, а не на саме те извештаје, за које, при томе, суд није утврдио да су незаконити докази, већ да сами по себи нису доказ, због чега није вршио увид у њих, посебно истичући, да је очигледно, да би, када се имају у виду остали изведени докази, пре свега, садржина пресретнутих комуникација и извештаји о преласку државне границе и без тог доказа – графичког приказа ГПС локација била донета иста пресуда и окривљени оглашен кривим због кривичног дела из члана 246. став 5. у вези става 1. Кривичног законика, које разлоге Врховни суд прихвата и у смислу одредбе члана 491. став 2. ЗКП, на те разлоге упућује.

Такође, повреду поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП, бранилац види и у томе што је суд приликом доношења правноснажне пресуде, користио списе који су путем међународне правне помоћи прибављени из Републике Аустрије, без провере да ли та документа, могу бити доказ према одредбама Законика о кривичном поступку, који допушта да доказе обезбеђује искључиво орган поступка, а не спољашњи тимови и предвиђа доношење писане и образложене наредбе о предузимању доказних радњи.

По оцени, Врховног суда, неосновани су наводи браниоца о незаконитости доказа прибављених из Републике Аустрије, путем међународне правне помоћи, будући да се ради о доказима прикупљеним у законом прописаном поступку међународне сарадње и у складу са процесним законодавством државе у којој су настали, који није у супротности са домаћим прописима, правилима међународног права нити са потврђеним међународним уговорима, у смислу члана 16. став 1. ЗКП, како је то правилно, одговарајући на истоветене наводе жалбе бранилаца окривљених, нашао и другостепени суд, и о томе на страни 15., у четвртном пасусу, изнео јасне и довољне разлоге, које у свему као правилне прихвата и Врховни суд, и у смислу одредбе члана 491. став 2. ЗКП, на те разлоге упућује.

Сходно свему изнетом, Врховни суд налази да правноснажним пресудама нису учињене битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП, на које се неосновано указује изнетим наводима захтева браниоца окривљених Ненада Чучковића и Марка Дубаића.

Такође, по оцени овога суда, неосновани су и наводи захтева за заштиту законитости браниоца окривљених у делу у којем истиче повреду кривичног закона из члана 439. тачка 2) ЗКП, навођењем да је суд у погледу кривичног дела које је предмет оптужбе, правно квалификујући радње окривљених Ненада Чучковића и Марка Дубаића, као кривично дело неовлашћена производња и стављање у промет опојних дрога из члана 246. став 5. у вези става 1. Кривичног законика, применио закон који се не може применити, будући да из

чињеничног описа кривичног дела утврђеног у изреци правноснажне првостепене пресуде не произилази да су окривљени кривично дело извршили у својству припадника организоване криминалне групе, већ евентуално као саизвршиоци.

Основни облик кривичног дела неовлашћена производња и стављање у промет опојних дрога из члана 246. став 1. Кривичног законика („Службени гласник Републике Србије“, број 35/2019 од 21.05.2019. године, са ступањем на снагу дана 01.12.2019. године), који је важио у време извршења кривичног дела и у време пресуђења, чини лице које неовлашћено производи, прерађује, продаје или нуди на продају или ко ради продаје, купује, држи или преноси или ко посредује у продаји или куповини или на други начин неовлашћено ставља у промет супстанце или препарате који су проглашени за опојне дроге. Ставом 5. члана 246. Кривичног законика прописан је квалификовани облик овог кривичног дела који постоји ако је дело из става 1. овог члана извршено од стране организоване криминалне групе.

Одредбом члана 112. став 35. Кривичног законика (којом је ближе одређено значење појединих израза у Кривичном законик у) је прописано да је организована криминална група – група од три или више лица, која постоји одређено време и делује споразумно у циљу вршења једног или више кривичних дела за која је прописана казна затвора од четири године или тежа казна, ради непосредног или посредног стицања финансијске или друге користи.

Имајући у виду цитиране законске одредбе, те чињенични опис кривичног дела утврђен у изреци правноснажне првостепене пресуде у којем су поименично наведена лица, АА и ББ, који су због овог догађаја правноснажно осуђени пресудом Земаљског суда у Бечу, а који су поред окривљеног Марка Дубаића, били припадници ОКГ, чији је организатор био окривљени Ненад Чучковић, те период у којем су исти деловали као ОКГ и то од 23.09.2021. године до 18.04.2022. године, као и да су исти поступали по договору и плану деловања који је створио окривљени Ненад Чучковић, као организатор ОКГ ради вршења кривичног дела неовлашћена производња и стављање у промет опојних дрога из члана 246. став 5. у вези става 1. Кривичног законика и то да неовлашћено ради продаје производе опојну дрогу Cannabis, са масеним уделом ТХЦ, већим од 0,3% , на тај начин што је окривљени Ненад Чучковић, као организатор ОКГ, у Бечу, Република Аустрија обезбедио простор за недозвољену производњу опојне дроге Cannabis на 5 локација у изнајмљеним становима, чији је закуп финансирао, где је обезбедио инсталирање опреме за неовлашћену производњу опојне дроге Cannabis, а потом је у наведеном периоду непосредно или преко криптованих мобилних телефона издавао наређења припадницима ОКГ, који су их потом извршавали свесно прихватајући активности и показујући припадност групи извршавањем постављених задатака остваривали циљеве ОКГ и том приликом су окривљени у саставу ОКГ континуирано неовлашћено производили опојну дрогу Cannabis односно припадници ОКГ, АА и ББ који су инсталирали опрему за неовлашћену производњу опојне дроге, па су узгајали биљке опојне дроге Cannabis у вештачким условима, када су одржавали адекватну влажност, температуру и светлост, наводњавали и хранили, те су након цветања настављали са производним процесом, секли биљке, одвајали гране, листове и цветове, сушили, размеравали и паковали опојну дрогу, док је окривљени Марко Дубаић, припадник ОКГ, заједно са окривљеним Ненадом Чучковићем, организатором ОКГ, требао да обилази

илегалне лабораторије, те су дана 10.04.2022. године, полицијски службеници Министарства унутрашњих послова Републике Аустрије приликом претресања на 5 адреса, наведених у изреци, пронашли опојну дрогу Cannabis, то су по налажењу Врховног суда, кривичноправне радње окривљених Ненада Чучковића и Марка Дубаића, ближе описане у изреци пресуде, правилно правно квалификоване од стране нижестепених судова као кривично дело неовлашћена производња и стављање у промет опојних дрога из члана 246. став 5. у вези става 1. Кривичног законика, због чега се супротни наводи браниоца окривљених којима се указује на повреду кривичног закона из члана 439. тачка 2) ЗКП оцењују као неосновани.

Наиме, супротно наводима браниоца окривљених, из чињеничног описа кривичног дела утврђеног у изреци правноснажне првостепене пресуде, по налажењу овога суда, произилази да су у конкретном случају испуњени сви законски услови предвиђени одредбом члана 112. став 35. Кривичног законика за постојање организоване криминалне групе, будући да је описано да се ради о групи која се, поред окривљених Ненада Чучковића и Марка Дубаића, састојала од још 2 лица, да је постојала одређено време и то у периоду од 23.09.2021. године до 18.04.2022. године и да је деловала споразумно поступајући по договору и плану деловања који је створио организатор ОКГ, а ради вршења кривичног дела неовлашћена производња и стављање у промет опојних дрога из члана 246. став 5. у вези става 1. Кривичног законика, за које је прописана казна затвора у трајању од најмање 10 година, а све ради непосредног стицања финансијске користи, а такође је јасно наведено и описано да је окривљени Ненад Чучковић деловао у оквиру ове ОКГ као њен организатор, а окривљени Марко Дубаић, као њен члан, поступајући по претходно створеном и договореном плану деловања организатора ОКГ и прихватајући њене активности као своје и извршавајући одређене задатке који су се у конкретним ситуацијама пред њим постављали, при чему је описан и начин на који је окривљени Марко Дубаић предметно кривично дело извршио у својству припадника те ОКГ, а окривљени Ненад Чучковић у својству њеног организатора.

Из изнетих разлога, по оцени овога суда, бранилац окривљених неосновано у захтеву указује да су побијане пресуде донете уз повреду кривичног закона из члана 439. тачка 2) ЗКП.

У преосталом делу захтева, бранилац окривљених, као разлог његовог подношења наводи битну повреду одредаба кривичног закона из члана 438. став 2. тачка 3) ЗКП, као и повреду одредби члана 83, 120, 394, 419. став 1., 428. став 8. ЗКП.

Поред овога, бранилац у захтеву истиче и повреду одредбе члана 441. ЗКП, без опредељења конкретног става ове одредбе, док из даљих навода - којима образложење ове одредбе везује за правну квалификацију кривичног дела уз изношење тврдње да би, да су радње окривљених подведене под саизвршилаштво, довеле до блаже казне – произилази да бранилац заправо оспорава одлуку о кривичној санкцији, у смислу одредбе члана 441. став 1. ЗКП

Остали наводи браниоца, којима износи другачије виђење радњи окривљених и оспорава чињенична утврђења суда и њихове закључке, као и начин на који су цењени

докази, уз изношење сопствене анализе истих, представљају повреду одредбе члана 440. ЗКП, док наводи којима бранилац полемиче са разлозима датим у образложењу правноснажних пресуда, у погледу начина на који су судови образложили одлучне чињенице, вредновали изведене доказе и применили релевантне законске одредабе, представљају битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 2) ЗКП.

Међутим, како битна повреда одредаба кривичног закона из члана 438. став 2. тачка 2) и 3) ЗКП и повреде одредби 83, 120, 394, 419. став 1., 440, 441. став 1. и 428. став 8. ЗКП, у смислу члана 485. став 4. ЗКП, не представљају разлоге због којих је дозвољено подношење захтева за заштиту законитости окривљеном преко браниоца, то се Врховни суд у оцену и разматрање ових навода, није упуштао.

Са изнетих разлога, Врховни суд, је на основу члана 491. став 1. и 2. ЗКП, одлучио као у изреци пресуде.

**Записничар-саветник,
Андреа Јаковљевић, с.р.**

**Председник већа-судија,
Светлана Томић Јокић, с.р.**

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић